

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРОЛОГІЇ

КАФЕДРА КУЛЬТУРОЛОГІЇ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з навчальної роботи

Інна СТАШЕВСЬКА
« 28 » серпня 2020 р.

КУЛЬТУРА ПОВСЯКДЕННОСТІ

СИЛАБУС

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

ФУНДАМЕНТАЛЬНА ТА ПРИКЛАДНА КУЛЬТУРОЛОГІЯ

Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	034 Культурологія

Затверджено на засіданні кафедри культурології
Протокол від 26 серпня 2020 року № 1

Зав. кафедри культурології *Тетяна БОСЕНКО*

Схвалено радою факультету культурології
Протокол від 27 серпня 2020 року № 1

Голова ради факультету *Олександр КРАВЧЕНКО*

Харків, 2020

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Назва курсу	Культура повсякденності
Викладач	Гаврюшенко Олександр Анатолійович
Профіль викладача (- ів)	
Контактний телефон та емейл	dekga@ukr.net
Інформація про консультації	Вівторок, кафедра культурології, 15.30-16.30
Логіка вивчення курсу (пререквізити)	Історія культури , Історія філософії, Історія світової літератури

2. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

«Культура повсякденності» – навчальна дисципліна, яка дає змогу студентам ознайомитися з розвитком теорії культури повсякденності та конкретними історичними формами її існування, оволодіти методами аналізу різноманітних джерел на предмет виявлення основних категорій повсякденної культури.

3. МЕТА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Мета навчальної дисципліни – формування вмінь та здатностей, пов'язаних з розумінням сутності історичних форм культури повсякденності та її головних теоретичних проблем.

Завданнями навчальної дисципліни є засвоєння матеріалу про історичний розвиток культури повсякденності, ознайомлення із сучасним станом, основними формами і напрямками дослідження культури повсякденності.

Курс має сприяти формуванню таких загальних компетентностей як:

- Вміння користуватися науковою літературою та виданнями, в яких висвітлюється теорія та історія культури повсякденності;
- Вміння досліджувати історіографічні та методологічні проблеми історії світової культури;
- Вміння логічно і послідовно викладати свої знання;
- Вміння орієнтуватися у діяльності різноманітних дослідницьких організацій сучасності;
- Вміння користуватись можливостями, які надають міжнародні програми культурної співпраці та культурно-інформаційні центри, що присутні в Україні.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Курс спрямований на розвиток таких професійних компетентностей як:

- Вміння характеризувати основні етапи історії повсякденної культури в їх послідовності та особливості кожного зокрема;
- Знати етапи дослідження історії та теорії культури повсякденності;
- Знати категорії та поняття, що забезпечують міждисциплінарний підхід до вивчення культури повсякденності;
- Знати концепції культури повсякденності провідних вчених світу;
- Знати особливості міжкультурних взаємодій, які впливають на характеристики культури повсякденності.
- Аналізувати, порівнювати думки та погляди на проблеми культури повсякденності;

5. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Ознаки курсу	Обов'язкова (професійна) компонента за навчальним планом
Формат курсу	Денна форма навчання, семестр V
Обсяг курсу	Кількість кредитів – 3 Загальна кількість годин – 90 Тижневих годин для денної форми навчання - аудиторних – 30 самостійної роботи студента - 60
Технічне програмне забезпечення	i
Форми, види навчальних занять та методи навчання	Форми: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи Види: лекція, семінарське заняття, консультація. Методи: словесні методи – лекція, розповідь-пояснення, бесіда
Поточний контроль	Поточний контроль здійснюється за результатами участі в семінарах та написанням рефератів на запропановані теми
Підсумковий контроль	Іспит
Політика курсу	Політика курсу визначається наступними Положеннями, з якими потрібно ознайомитися на сайті ХДАК: - Положення про організацію освітнього процесу в Харківській державній академії культури https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_oop_3.pdf - Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти у Харківській державній академії культури https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_svzyod3.pdf - Положення про систему запобігання академічному плагиату та його виявлення в наукових роботах працівників і здобувачів вищої освіти Харківської державної академії культури https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_szap.pdf

6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем (або блоків)	Разом годин	Лекцій ні	Семі-нарські	Сам. робота
1. Предмет, цілі й завдання курсу	6	2		4
2. Границі й зміст поняття «повсякденність»	10	2	2	6
3. Повсякденність Античного світу	10	2	2	6
4. Повсякденність європейського Середньовіччя	10	2	2	6
5. Повсякденність доби Відродження	12	2	2	8
6. Повсякденність Нового часу (XVII – XIX ст.)	14	4		10
7. Повсякденність в історичних дослідженнях	10	2		8
8. Гносеологія, психологія й соціологія повсякденності	10	2	2	6
9. Семіотика й естетика повсякденності	8	2		6
Всього	90	20	10	60

7. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

Підсумковий контроль – 40 балів;

Реферат – 10 балів;

Доповідь на семінарському занятті – 5 балів;

Підготовка електронної презентації – 15 балів;

Участь у студентській науковій конференції – 15 балів.

Схема нарахування балів, які отримують студенти

<i>T 1</i>	<i>T 2</i>	<i>T 3</i>	<i>T 4</i>	<i>T 5</i>	<i>T 6</i>	<i>T 7</i>	<i>T 8</i>	<i>T 9</i>	Підсумковий контроль	Сума
5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	10 балів	10 балів	10 балів	5 балів	5 балів	До 40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Навчальні видання

- Большаков В.П. История культуры повседневности. – М.: Проспект, 2016. – 496 с.
Георгиева Т.С. Культура повседневности. Кн. 1. – М.: Высшая школа, 2005. – 334 с.
Георгиева Т.С. Культура повседневности. Кн. 2. – М.: Высшая школа, 2006. – 470 с.
Георгиева Т.С. Культура повседневности. Кн. 3. – М.: Высшая школа, 2007. – 550 с.
Короткова М.В. Культура повседневности. История костюма. – М.: Владос, 2002. – 300
Марков Б.В. Культура повседневности. Уч. пособие. – СПб.: Питер, 2008. – 352 с.

Основна література

1. Антология исследований культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – Т. 1: Интерпретация культуры.
2. Барт Р. Избранные работы: Семиотика. Поэтика. – М., 1994.
3. Барт Р. Мифологии. – М.: Изд-во имени Сабашниковых, 2000. – 314 с.
4. Барт Р. Система моды. Статьи по семиотике культуры. – М.: изд-во имени Сабашниковых, 2003. – 511 с.
5. Бахтин М.М. Творчество Франсуа Рабле и народная культура Средневековья. – М., 1965.
6. Богданов К. А. Повседневность и мифология. Серия: Территория культуры: антропология Искусство. – СПб., 2001. – 440с.
7. Бодрийяр Ж. Система вещей. – М.: Рудомино, 1999. – 218 с.
8. Брдрийяр Ж. Символический обмен и смерть. – М.: Добросвет, 2000. – 389 с.
9. Бродель Ф. Грамматика цивилизаций. – М.: Весь мир, 2008. – 545 с.
10. Бродель Ф. Структуры повседневности: Возможное и невозможное // Бродель Ф. Материальная цивилизация, экономика и капитализм, XV – XVIII вв. в 3-х т. – М., 1986. – Т.1. – 621 с.
11. Гачев Г.Д. Национальные образы мира. – М.: Академия, 1998. – 430 с.
12. Георгиева Т.С. Культура повседневности. Кн. 1. – М.: Высшая школа, 2005. – 334 с.
13. Георгиева Т.С. Культура повседневности. Кн. 2. – М.: Высшая школа, 2006. – 470 с.
14. Георгиева Т.С. Культура повседневности. Кн. 3. – М.: Высшая школа, 2007. – 550 с.

15. Ионин Л.Г. Историзм повседневности. // Структуры культуры и человек в современном мире. – М., 1987.
16. История повседневности. Сборник научных работ Источник. Историк. История – СПб. Издательство Европейского университета 2003. – 208 с.
17. История. Культура. Повседневность. Западная Европа: от античности до XX века. – М.: Весь мир, 2002. – 357 с.
18. Касавин И.Т., Щавелев С.П. Анализ повседневности. – М., 2004.
19. Кнабе Г.С. Диалектика повседневности. // Вопросы философии. – №5. – 1989.
20. Короткова М.В. Культура повседневности. История костюма. – М.: Владос, 2002. – 300 с.
21. Костяев А.И. Вкусовые метафоры и образы в культуре. – М.: УРСС, 2007. – 155 с.
22. Ле Гофф Ж. История тела в Средние века. – М.: Текст, 2008. – 185 с.
23. Левинас Э. Тотальность и бесконечное. – СПб.: Университетская книга, 2000. – 415 с.
24. Лелеко В.Д. Пространство повседневности в европейской культуре. – СПб.: СПбГУКИ, 2002. – 304 с.
25. Лотман Ю.М. Беседы о русской культуре. Быт и традиции русского дворянства (XVIII – начало XIX века). СПб. Искусство–СПб., 2008. – 413 с.
26. Людтке А. Что такое история повседневности? Ее достижения и перспективы в Германии // Социальная история. Ежегодник, 1998/99. – М., 1999.
27. Марков Б.В. Культура повседневности. Уч. пособие. – СПб.: Питер, 2008. – 352 с.
28. Фуко М. Археология знания. – СПб.: Гуманитарная академия, 2004. – 412 с.
29. Хайдеггер М. Бытие и время. – М.: АСТ, 2003. – 509 с.
30. Хейзинга Й. Homo ludens. – М.: Прогресс-Традиция, 1997. – 412 с.
31. Хейзинга Й. Осень Средневековья. Исследование форм жизненного уклада и форм мышления в XIV – XV вв. во Франции и Нидерландах. – М.: Айрис Пресс, 2004. – 537 с.
32. Элиас Н. Понятие повседневного // Элиас Н. О процессе цивилизации. Социогенетические и психогенетические исследования. – СПб., 2001.
33. Эстетико-культурологические смыслы праздника. – М.: Гос. Институт искусствознания, 2009. – 458 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

- Міністерство культури України: <http://mincult.kmu.gov.ua/mincult/uk/index>
- Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>
- Центр документції ООН: <http://www.un.org/russian/document/centre/>
- Офіційний сайт ЮНЕСКО <http://www.unesco.org>
- Сайт Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО: <http://whc.unesco.org/>
- Сайт журналу «World Heritage»:
<http://publishing.unesco.org/results.aspx?page=6&periodicals=81>
- Сайт журнал «Нематериальное наследие. Вестник»:
<http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=EN&pg=home>
- Портал ЮНВТО: <http://www.unwto.org/>
- Портал Ради Європи: <http://www.coe.int/lportal/web/coe-portal>
- Офіс Ради Європи в Україні: <http://www.coe.kiev.ua/>
- Сайт ІКОМОС: <http://www.icomos.org>
- Портал ІКОМ: <http://www.icom.in.ua>
- Український центр культурних досліджень <http://www.culturalstudies.in.ua/>